2009-yil 23-iyun № 73 (2642) seshanba

Ishonch

Insonga naf keltirish — oliy baxt

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi gazetasi

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

> Бағрикенг ва меҳмондўст халқимиз ўзига раво кўрган яхшилик ва эзгу тилакларни доимо ўзгаларга ҳам раво кўради.
>
> Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўн саккиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида

Бугунги кунда мустақиллик биз учун энг улуғ, энг азиз қадрият бўлиб, миллий ўзлигимиз, ор-номусимиз, ғурур-ифтихоримиз тимсоли, эзгу орзу-интилишларимиз, ютуқ ва марраларимизнинг ҳаётбахш манбаи сифатида шу муқаддас заминда яшаётган барча ватандошларимиз қалбидан тобора мустаҳкам ўрин эгалламоқда.

Шу сабабли ҳам халқимиз, жамоатчилигимиз мамлакатимиз мустақиллигининг ҳар бир санасини муносиб кутиб олиш ва нишонлаш учун доимо катта тайёргарлик кўради.

Бу борада шаклланган ижобий анъаналарни узвий давом эттирган ҳолда, истиқлол йилларида эл-юртимизнинг фидокорона меҳнати билан қўлга киритилган улкан натижаларнинг моҳияти ва аҳамиятини, қадр-қимматини чуқур англаш, мамлакатимизда ва халқаро жамоатчилик ўртасида кенг тарғиб қилиш, байрам тадбирларини халқимиз хотирасида ёрқин из қолдирадиган юксак савияда ўтказиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўн саккиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика комиссиясининг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Республика комиссияси шу йилнинг 30 июнига қадар **«Мустақиллик биз учун — ўзлигимизни англаш, юрт тинчлиги ва барқарорлигининг, инсон манфаати, эркинлиги ва фаровонлигининг, биз кўзлаган демократик жамият барпо этишнинг гаровидир»** деган эзгу ғояни ўзида мужассам этган ташкилий-амалий, маданий-маънавий тадбирлар ҳамда тарғибот-ташвиқот ишлари дастурини ишлаб чиқсин.

2. Ушбу дастурни тайёрлашда қуйидаги масалаларга алоҳида эътибор қаратилсин:

Ватанимиз мустақиллигининг ўн саккиз йиллигини муносиб кутиб олиш, тарихан қисқа бу даврнинг ёш давлатимиз учун сиёсий соҳада, давлат ва жамият қурилиши, иқтисодиёт ва маънавият, ижтимоий ҳаёт, суд-ҳуқуқ тизими, ташқи сиёсат ва хавфсизликни таъминлаш борасида ҳар томонлама ривожланиш ва юксалиш, жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллаш даври бўлганини чуқур очиб беришга хизмат қиладиган комплекс маданий-маърифий тадбирларни амалга ошириш;

истиқлол эл-юртимиз учун ўз тақдирининг ҳақиқий эгаси бўлиб, ўз қадр-қимматини англаб, муносиб ҳаёт кечириш учун кенг имконият яратиб берганини, ҳар бир фуқаронинг иқтисодий-ижтимоий соҳаларда истеъдод ва қобилиятини тўла намоён этиш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқариш, ҳеч кимдан кам бўлмайдиган ҳаёт барпо этишнинг мустаҳкам замини бўлиб келаётганини ўтказиладиган барча тадбирларнинг маъно-мазмунига чуқур сингдириш;

мустақиллик йилларида бой тарихимиз, бетакрор меросимиз, муқаддас дину диёнатимиз, кўҳна урф-одат ва анъаналаримизнинг қайта тиклангани, бугунги кунда меҳр-оқибат, бағрикенглик, ҳамжиҳатлик каби олижаноб фазилатлар, миллий ва умумбашарий қадриятларга уйғун бўлиб яшаш, Ватан тақдири ва келажагига дахлдорлик туйғуси ҳаётимиздан атрофлича ўрин олаётганини кенг тарғиб этиш;

халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан қатъий танлаб олган миллий тараққиёт йўли асосида кенг кўламли ислоҳотлар изчил давом эттирилаётгани, жаҳон молиявий инқирози оқибатларига қарамай, иқтисодиётимизнинг ўсиш суръатлари, аҳолининг ҳаёт ва фаровонлик даражаси барқарор сақланиб қолаётганини, мамлакатимизда қабул қилинган муҳим ижтимоий дастурлар, жумладан, «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурининг ижобий самараларини ҳар томонлама очиб бериш;

мамлакатимизда олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ишларини, юртимизнинг қиёфаси тубдан ўзгариб, шаҳар ва қишлоқларимиз янада обод бўлиб бораётганини аниқ ва таъсирчан ҳаётий мисоллар ёрдамида ёритиб бериш.

3. Республика Маънавият ва маърифат кенгаши томонидан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳрида мустақиллик байрамига бағишлаб аҳолининг кенг қатламлари ўртасида маърифий учрашувлар, жонли мулоқот ва суҳбатлар, адабий-бадиий кечалар, маданий тадбирлар ўтказиш мақсадида таниқли олимлар, адиблар ва санъаткорлардан иборат маънавий-маърифий тарғибот гуруҳлари ташкил этилгани ҳамда уларнинг аниқ режа асосида фаолият олиб бораётгани маълумот учун қабул қилинсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимликларига, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Хотин-қизлар қўмитаси, «Нуроний» ва «Маҳалла» жамғармаларига мустақиллик байрамининг ўн саккиз йиллигини муносиб нишонлаш учун жойларда тегишли комиссиялар тузиш ҳамда республика дастурида белгилаб берилган асосий мақсад ва вазифаларни амалга ошириш, байрам муносабати билан шаҳар ва қишлоқларда, маҳалла ва гузарларда, кўп қаватли уйлар атрофида ободонлаштириш ишларини олиб боришни кўзда тутадиган тадбирлар режасини ишлаб чиқиш топширилсин.

Ушбу режа ва дастурларда белгиланган тадбирларни расмиятчилик ва баландпарвозлик ҳолатларига йўл қўймасдан, кенг жамоатчилик вакилларини жалб этган ҳолда, оддий одамларнинг қалби ва онгига етиб борадиган, уларнинг руҳи ва кайфиятини кўтарадиган, янги марралар сари илҳомлантирадиган мазмун ва шакллар асосида ўтказишга алоҳида эътибор қаратилсин.

5. Республика комиссияси ўз йиғилишларида дастурда белгиланган чора-тадбирлар марказда ва жойларда қандай амалга оширилаётгани юзасидан ҳар қайси ҳудуд, вазирлик ва идора раҳбарлари ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борсин.

6. Мамлакатимиз пойтахти Тошкент шаҳрида, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ўтказиладиган байрам дастурларини тайёрлашга оммавий томошалар бўйича юксак профессионал маҳорат ва тажрибага эга бўлган сценарист ва режиссёрлар, ёзувчи ва шоирлар, композитор ва балетмейстерлар, саҳна рассомлари, истеъдодли ёш санъаткорлар, фольклор санъати вакилларидан иборат ижодий гуруҳлар кенг жалб этилсин.

7. Маданият ва спорт ишлари вазирлиги «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси, Ёзувчилар ва Бастакорлар уюшмалари билан биргаликда юртимиз истиқлолини тараннум этишга қаратилган энг яхши қўшиқлар, мусиқа асарлари учун «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика танловининг якуний босқичини ўтказсин. Танлов ғолиблари ва совриндорлари Мустақиллик байрами арафасида эълон қилинсин.

8. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси билан биргаликда август ойининг охирида мамлакатимиз мустақиллигига бағишланган «Энг улуғ, энг азиз» анъанавий танловининг якуний босқичини ўтказсин.

9. Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси ёш ижрочилар ўртасида «Ниҳол» мукофотига номзодларнинг республика саралаш босқичини ҳамда ғолиблар ижросидаги концерт дастурини август ойининг биринчи ярмида юқори даражада ташкил этсин.

10. Белгилаб қўйилсинки, ўтказиладиган байрам тадбирлари:

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда маҳаллий бюджетлар ҳамда жойлардаги ишлаб чиқариш корхоналари, хўжаликлар, жамғармалар ҳисобидан;

Тошкент шаҳрида республика бюджети ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджети маблағлари ҳисобидан тенг улушларда қопланади.

11. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, «Жаҳон» ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига мустақилликнинг ўн саккиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича амалга оширилаётган ишларни атрофлича ёритиб бориш тавсия этилсин.

12. Мазкур қарорнинг ижросини таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2009 йил 19 июн

Қадриятларимиз

Қўли гулдир ўзбек аёлин

Ёзувчиларимизнинг қайси даврга оид асарларини ўқисангиз, ҳар бирида ўзбек аёли қўлида игна-ипи билан тасвирланади. У гоҳ кашта, гоҳ дўппи тикаётган, гоҳо урчуқ йигираётган бўлади.

Ҳозир қай бир хонадонга борманг, тикиш тикаётган, гилам тўқиётган ёки пахта саваётган қиз-жувонларга кўзингиз тушади. Қизи бор хонадон борки, шу каби ишлар билан андармон бўлади. Чунки эрта-индин келин бўлиб бир уйни обод қиламан деган қиз болалигиданоқ қўлига игна-ип ушлаган бўлиши керак.

Момоларимиздан мерос каштачилик, дўппидўзлик, гиламдўзлик ҳунарларига меҳр қўйганлар ўзининг нозик, инжа туйғуларини яратган буюмларида ифодалашга уринади. Ҳунарга ташналик бизнинг қонимизга сингган. Баъзан уйимизда игна ёки ип йўқолиб қолса, биринчи бўлиб қизларимизни сўроққа тутамиз. Негадир бундан ранжимаймиз ҳам. Биламиз-да, кафтдеккина матога жимжимадор гулчаларни тикишга ишқибозлик уларга момоларидан ўтган.

— Бизнинг оилада ҳам ҳунар кундалик ҳаётимизнинг бир қисмига айланиб улгурган эди, — дейди сайхунободлик Рухсат ая Шоймуродова. — Болалигимданоқ кашта тикиш, гилам тўқишни ўрганганман. Чеварлик онамдан мерос. Ҳозир буларни набираларимга ўргатиб келаман.

Ҳунарни тирикчилик манбаига айлантирмаган, фақат рўзғори учун кечалари ип йигириб, гилам, шолча тўқиган момога боқиб, ҳикматомуз сўзларини тинглаб, шунга амин бўлдимки, қўлида ҳунари бор аёлнинг дунёқараши ҳам кенг бўларкан.

— Мен ҳар бир қатимни меҳр билан тикишни энамдан ўрганаман. У киши «Игна ушлашни билмаган қиз эртага бир жойга борса, уялиб қолади» деб кичкиналигимизданоқ уқтириб келганиданми, кашта, сўзана тикишни болалигимдан бошлаганман, — дейди аянинг набира қизи Фарангиз Қосимова.

Йигирмадан ортиқ невара-чеваранинг момоси Рухсат ая бизга ҳунар бир дўстдек, сирдошдек бўлишини, унинг дўстлиги — керагида кунингга яраса, сирдошлиги — кашта, сўзаналарга аёл меҳри билан бирга кўнгилдаги бор сирларни ҳам қўшиб тикиши мумкинлигини айтди. У тиккан сўзаналарни кўздан кечирар эканмиз, бунга амин бўлдик.

Орзугул РУСТАМОВА,
«Ishonch» мухбири

Суратда: *Рухсат ая Шоймуродова набираси Фарангиз билан.*

Хабар

Республикамизнинг барча аҳолиси қатори қашқадарёликлар ҳам Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўн саккиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги қарорини баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Доруломон кунлар шукронаси

Ҳозир вилоятда энг улуғ ва энг азиз байрамга тайёргарлик ишлари авж олган. Катта айём олдидан «Маънавият ҳашари» ўтказилди. Шаҳарлар ва туман марказлари, кўп қаватли бинолар атрофи, қишлоқ ва маҳалла гузарлари, истироҳат боғлари, хиёбон ва қабристонлар ободонлаштирилди, ҳудудлардаги кўргазмали тарғибот воситалари янгиланди.

— Бундай ҳашарлардан яна бир нечтаси ўтказилади, — дейди вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси Э.Ражабов.

Мустақиллик — муқаддас неъмат. Унинг тарихий аҳамияти ҳақида тарғибот-ташвиқот ишлари кучайтирилмоқда. Касаба уюшма фаоллари ўртасида Қарши муҳандислик иқтисодиёти институтининг доценти, иқтисод фанлари номзоди Шайқул Каримов иштирокида ўтказилган «Мустақиллик — бизнинг борлиғимиз, шону шуҳратимиз, эркин ва фаровон келажагимиз гаровидир» мавзусидаги мусоҳаба барчада катта таассурот қолдирди. «Ягонасан, муқаддас Ватан!» танловида 7800 дан ортиқ ёш ижрочи куй ва қўшиқларида она юртни тараннум этишди.

— Вилоятимизда 167 мингдан зиёд меҳнат ва уруш фахрийси бўлиб, байрам олдидан муҳтожларга 426 млн. сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди, — дейди «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлими раиси Анвар Иноятов. — Ғузор туманида улуғ айём олдидан 101 та уй, 30 та савдо ва умумий овқатланиш, 34 та маиший хизмат шохобчаси ишга туширилди. Ҳомийлар ҳисобидан 20 км. масофага газ, 2 та қишлоққа 26,4 км.лик сув қувури тортилди. 100 тонна оҳак ишлаб чиқарадиган ва суткасига 750 та шифер тайёрлайдиган корхона иш бошлади.

Бундай янгиликларни Шаҳрисабз, Китоб, Муборак, Яккабоғ туманларида ҳам кузатиш мумкин.

Истиқлол шукуҳидан қалблар яйрамоқда.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ishonch» мухбири

Хроника

Ўзбекистон Ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг пленуми бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди. Илгари тармоқ касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Тошкент шаҳридаги вакили лавозимида ишлаган Гулбаҳор Ҳакимова Марказий кенгаш раиси этиб сайланди.

Ўз мухбиримиз

Истиқлол берган имконият

Президентимизнинг «Деҳқонобод калийли ўғитлар заводи қурилишини жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида Қашқадарёда улкан корхона қад ростламоқда. IFA, яъни Минерал ўғит ишлаб чиқарувчилар халқаро ассоциациясининг хабарига кўра, жаҳон бозорида калийли ўғитларга талаб йилига 2-3 фоиз ошиб, унинг баҳоси ҳам қимматлашиб бораяпти.

Улкан корхона қурилаяпти

Мутахассисларнинг фикрича, ҳар йили мамлакатимизга 45 минг тонна калийли ўғит келтирилиб, бу ишлатилаётган маҳсулотнинг 37 фоизини ташкил этади.

— 2010 йилнинг биринчи ярмида ишга туширилиши режалаштирилаётган ва ҳар йили 700 минг тонна миқдоридаги хомашёни қайта ишлаб, 200 минг тонна ўғит ишлаб чиқаришга ихтисослашган улкан корхонанинг бунёд этилиши республика қишлоқ хўжалигидаги қатор муаммоларни бартараф этишга хизмат қилади, — дейди ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Қашқадарё вилоятидаги вакили Жумақул Қурбонов. — Тепақўтон туз конидаги сильвинит рудаларининг захираси мамлакатимизда уч юз йил вақт мобайнида калийли ўғитлар ишлаб чиқариш имконини беради.

Иншоот барпо этиладиган майдонда текислаш ишлари тугалланиб, кон йўлини очиш қизғин тус олган. Қурилишдан унча узоқ бўлмаган масофада ишчилар қўрғони барпо этилаяпти. Электр, тоза сув, газ таъминоти, темирйўл тармоғи, иккита 50 ўринли ётоқхона, 10 ўринли меҳмонхона, ҳар бири икки оилага мўлжалланган 5 та коттеж қуриб битказилди.

Ғарбий Урал машинасозлик концерни ва Хитойнинг «International Cooperation Ltd» инжиниринг компанияси тендерда ғолиб чиқиб, қурилишни бажариш учун «Ўзкимёсаноат» уюшмаси билан 99,9 млн. АҚШ доллари миқдорида шартнома тузди.

— Ишлар режага мувофиқ бормоқда, — дейди қурилиш дирекцияси бошлиғи Нурулла Ғаниев. — Хўжаипок қишлоғи тепаликларидан бошланган иккита кон туннелини қазиш ниҳоясига етказилди.

Мажмуанинг рамзий пойдеворини қўйиш маросимида бош пудратчилар — «International Cooperation Ltd» президенти Тян Вей ва Ғарбий Урал машинасозлик концерни бош директори Александр Поздеевлар иштирок этди.

Хомашё 22 метр чуқурликдан олинади. Бунинг учун иккита кон комбайни келтирилди. Ҳар бири соатига 70 тонна хомашёни қазиб олиш қувватига эга. Бир кеча-кундузда икки минг тонна руда махсус машиналарда қайта ишлаш комплексига келтирилади.

Тупроқ қазиш ва конга йўл очиш ишларига «Махсусгидроқурилиш» бошқармаси ва Сурхондарё вилоятидаги Шарғун кўмир кони ишчилари ҳам жалб этилган. Келгусида шахтада 300 дан ортиқ киши меҳнат қилади. 25 киши Россия конларида малака ошириб қайтди.

Корхона маҳсулотларига Ўзбекистондан ташқари Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон ва Қирғизистонда ҳам эҳтиёж катта. Хитой ҳам истеъмолчилар қаторида турибди. Демак, корхонанинг келажаги порлоқ.

И.ИСОМИДДИНОВ

Кўрик-танлов

Президент асарлари билимдонлари

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент И.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» асари билимдони Республика кўрик-танлови ҳудудий 3-босқичини ўтказиш тўғрисида»ги буйруғи асосида таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Андижон вилоят кенгаши Андижон муҳандислик-иқтисодиёт институти маъмурияти билан ҳамкорликда ушбу тадбирни амалга оширди.

Якуний натижага кўра, Андижон муҳандислик-иқтисодиёт институтининг «Қалқон» жамоаси энг юқори балл тўплаб, ғолиб деб топилди. Қишлоқ хўжалик институтининг «Истиқбол» жамоаси иккинчи ва тиббиёт институтининг «Экомеда» гуруҳи учинчи ўринни эгаллади.

Барча иштирокчилар ва ғолибларга таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Андижон вилоят кенгаши, Андижон муҳандислик-иқтисодиёт институти маъмурияти ва бошқа ҳомий ташкилотларнинг фахрий ёрлиқлари ва эсдалик совғалари топширилди.

Ҳамидулло МАТИСАЕВ

Бандлик

Марғилон шаҳар ҳокимлиги, прокуратура, ички ишлар бўлими, Бандликка кўмаклашиш маркази, «Маҳалла» жамғармаси ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Кенгаши ҳамкорликда бўш иш ўринлари ярмаркаси ўтказди.

Меҳнат ярмаркаси

Унда 79 та корхона, ташкилот ва муассаса қатнашди.

Рўйхатга олинганларнинг 113 нафарига ишга йўлланма берилди. 31 нафар фуқаро эса шу жойнинг ўзида ишга жойлаштирилди. 123 нафар фуқаро мутахассислар ва ҳуқуқшунослардан меҳнат қонунчилигига оид маслаҳатлар олди.

Муҳаммаджон МАҲМУДОВ

2009 йил – Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили

Ғамхўрлик ва эътибор самараси

Х. МАМАДАЛИЕВ (ЎзА) олган суратлар

Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида мамлакатимизда аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, тиббий муассасалар моддий-техника базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Наманган вилояти тиббиёт масканларига замонавий асбоб-ускуналар ва техника воситалари билан жиҳозланган 17 та «Дамас» ва саккизта «Hunday» автомашиналарининг топширилиши ҳам ана шу юксак эътибор ва ғамхўрлик самарасидир.

— Ушбу автомашиналар туман ва шаҳарларимиздаги тез тиббий ёрдам кўрсатиш марказларига берилди, — дейди Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий марказининг Наманган вилояти филиали директори М.Ваққосов. — Бу замонавий транспорт воситалари Чуст, Янгиқўрғон, Мингбулоқ туманларининг олис ва тоғли ҳудудларида истиқомат қилувчи аҳолига ўз вақтида шошилинч тиббий ёрдам кўрсатишда катта аҳамиятга эга. Юртбошимизнинг аҳоли саломатлиги учун кўрсатаётган ғамхўрлигидан беҳад мамнунмиз.

А.САТТОРОВ,
ЎзА мухбири

Фаолият

Ҳар бир ишда кўмакдош

Касаба уюшманинг мавқеи етакчисига боғлиқ. Билимли, ишнинг кўзини биладиган, тиришқоқ ходимгина кўп имкониятга эришиши, одамлар меҳрини қозониши мумкин. Шу боис тизимдаги ходимларнинг маънавий, интеллектуал, ҳуқуқий билимдонлигини ошириш асосий мақсадимизга айланди.

Соҳада ҳар бир ходимнинг ташкилотчилик фазилати муҳим ўрин тутади. Шунинг учун ёш, талабчан ходимлар сафини кенгайтириш зарурати юзага келди. Энг муҳими, иқтидорли ёшлар одамлар ишончини қозониб, эътибор топаяпти. Улар бошланғич ташкилотларимиз сардорларининг кўпчилигини ташкил этади.

Тармоқ ходимларининг аксарияти аёллардир. Биз ҳам уларга шарт-шароит яратиш пайида бўлаяпмиз, фарзанд тарбияси билан машғул оналар билан ҳам алоҳида иш олиб бораяпмиз.

Боз устига, уюшма ходимлари биргаликда «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» давлат Дастури доирасида бир қатор ишларни амалга оширмоқда. Самарқанднинг барча қишлоқларида замонавий врачлик пунктлари барпо этилган. Бу эса аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга ҳисса қўшади. Қолаверса, соҳа ходимларининг шароити яхшиланди. Ҳар битта пунктда бошланғич ташкилот ташкил этилиб, жамоа шартномалари тузилган.

Шунингдек, соҳа ходимларининг фарзандларини соғломлаштиришда ҳам касаба уюшмаси ташаббус кўрсатаяпти. Вилоятимиз олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида таҳсил олаётган кам таъминланган оила фарзандларига қўшимча стипендиялар тўлашни жорий этганмиз.

Фарида ЗОКИРОВА,
Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Самарқанд вилоят кенгаши раиси

Таҳлил

Президентимиз томонидан «Ўзбекистон Республикасининг 2008 йилга мўлжалланган инвестиция дастури» тўғрисида»ги қарорига мувофиқ Сирдарё вилоятида изчил саъй-ҳаракат кўрсатилаётир. Жумладан, ўтган йили 23 та истиқболли лойиҳа бўйича амалга оширилган ишлар 100 фоизга бажарилди.

Гуручнинг курмаги...

Бугунги кунда 29 та қўшма корхона актив фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йил жами 30,5 млн. сўм миқдорида маҳсулот ишлаб чиқарилди. Хусусан, ушбулар эвазига 1570 та қўшимча иш ўрни яратилди. Ҳозирги пайтда 5 та корхонада хорижий сармоялар ҳисобидан монтажлаштириш ишлари давом этаяпти. Гулистон шаҳридаги 10 та корхона рақобатбардош маҳсулот турларини ишлаб чиқараётир.

Ўзбекистон — Россия ўртасида ташкил этилган «Мосинтекс», «Кармента-Янтекс» каби қўшма корхоналар Янгиер шаҳрида фаолият юритмоқда. «Мосинтекс» қўшма корхонасида бугунги кунда 73 нафар киши ишлаяпти. Улар учун барча шарт-шароит яратилган. Тушлик текин, махсус кийим-бош берилган, ўртача ойлик маоши 120-130 минг сўмни ташкил этмоқда. Ўтган йил давомида 874 млн. 513 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Кунига 2 минггача трикотаж маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётир. Умумий товар айланмаси 1 млрд. 542 млн. 922 минг сўмга тенг бўлди. Ўтган йили Россия Федерациясига 647 млн. 292 минг сўмлик маҳсулот жўнатилди. Хорижга товар экспорт қилиш режаси 107,8 фоизга бажарилди.

«Кармента-Янтекс» 250 минг еврога Туркиядан тўқувчилик ускуналари сотиб олганди. Ўтган йилнинг охирги чорагида хорижга 9 тонна трикотаж маҳсулот етказиб бериб, 38 минг 800 доллар даромад кўрди. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 53 млн. 600 минг сўмни ташкил этди. Корхонада жами 34 киши меҳнат қилмоқда. Ўртача ойлик иш ҳақи эса 120 минг сўмга етказилди.

Афсуски, хорижий сармоялардан фойдаланиш ҳолати вилоятнинг барча ҳудудларида бир текисда кечмаяпти. Сайхунобод туманидаги «Оқ олтин-Лазер» қўшма корхонаси 2003 йил 3 октябрда давлат рўйхатига киритилганди, бироқ ўтган 5 йил давомида бу ерда бир сўмлик ҳам товар ишлаб чиқарилмади.

Маълум бўлишича, «Оқолтиндонмаҳсулотлари» МЧЖ ушбу корхона таъсисчиларидан ҳисобланса-да, 2003 йил 26 сентябрдаги кафолат хатида мазкур қўшма корхонага қарашли қадоқлаш цехи биноси «Ёшлик» қишлоғига ўтказилганлигини хабар қилган (Мазкур хатга асосан корхона вилоят адлия бошқармасида рўйхатга ҳам олинган. Кейинроқ эса ишларни топшириш-қабул қилиб олишга доир далолатномада собиқ раҳбар К.Каримов ўз имзоси билан муайян ҳудудни ўша даврдаги нарх-навога асосан 36 млн. 382 минг 332 сўмга ўтказганлигини тасдиқлаган).

Бошқа таъсисчи «Деза» фирмаси эса (ҳар бир тонна 470 минг сўмдан) жами 34 та тонна шакар етказиб беришни зиммасига олган, лекин мажбуриятини бажармаган.

Макарон ишлаб чиқарувчи, умумий қиймати 2 млн. 437 минг 15 доллар турадиган замонавий ускуналар Сайхунобод туманига етиб келмаган. (Туман ҳокимиятидаги мутасаддилар эса ушбу масала юзасидан бирор ҳужжат кўрсата олишмади). Қизиғи шундаки, қўшма корхона Сирдарё вилоятининг Сайхунобод тумани бўйича давлат рўйхатига киритилган, лекин амалда Тошкент вилоятининг Ангрен шаҳрида фаолият юритаяпти. Қоғозларда у ҳаракатдан тўхтаган корхона сифатида ўтган йили қайд этилди.

Хуллас, Сайхунобод тумани бўйича жами 5 та қўшма корхона рўйхатга олинган бўлса-да, улардан иккитасигина ишлаб турибди. Айрим туманларда яна 10 та қўшма корхона мавжуд, аммо Мирзаобод туманида битта ҳам йўқ. Дарвоқе, бу ерда хусусий сармоядор ҳисобига қўшма корхона ташкил этиш тўғрисида Хитой билан 2003 йилда шартнома тузилган бўлиб, бу маҳсулот ишлаб чиқаришга эмас, балки чорвачиликни ривожлантиришга мўлжалланганди. Корхона-фирма раҳбари У Нэн Ту туман ҳокимиятига уни ёпиш тўғрисида мурожаат қилганига қарамай, ҳанузгача хулоса қилинмади.

Ҳокимиятнинг бу ҳаракати хорижий сармоядорни ушлаб туришни ва юқори идораларга тақдим этиладиган ўз ҳисоботларида хорижий сармоянинг туманда мавжудлигини кўрсатишга уринаётганини билдиради. Ушбу ҳолни эса мутлақо оқлаб бўлмайди.

Пиримқул ДЎСТМАМАТОВ,
«Ishonch» мухбири

Кўзларни қувнатган кашта

Ҳар гўшанинг ўзига хос ҳунармандчилиги бўлади. Нурота каштачилиги шулардан биридир.

Бу улусда ҳар бир қиз ёки келиннинг сепида албатта сўзана, жойнамоз, тақияпўш, сочиқ ёки шунга ўхшаш нарсалар бўлиши шарт. Чеварликда маҳоратга эришмаслик ҳам ёш қиз, жувонлар орасида ор саналаркан. Келинг, бу ҳақда яхшиси туман ҳокимининг ўринбосари Феруза Файзиеванинг фикрларини эшитайлик:

— Опамларга нақшини чиздириб, рўмолча ва сочиқ бурчларига игна урганимда ҳали мактабга бормас эдим. Кейин бир-биримиздан ўрнак олиб, басма-басига берилиб ишладик.

Бугун 350 нафар хотин-қиз касаначи тадбиркор сифатида рўйхатга олинган. Улар орасида «Ўзбектуризм» аъзосига айланган бир неча номдор каштачиларни тилга олиб ўтиш мумкин. Энг асосийси, дунё кўраётган каштачиларимизнинг ижодий изланишларида XIX-XX аср нақший бойликларидан тубдан фарқ қилувчи бебаҳо услублар шаклланиб, бойитилмоқда.

Суҳбатдошимиз билан туман марказида жойлашган, Руҳсора Тўрақулова раҳбарлигида фаолият юритаётган хусусий корхона томон йўл олдик. Қуёш нурига ўнғай қилиб қурилган каттагина ойнаband бино. Тикув хоналари уч бўлимдан иборат бўлиб, бирида тайёр маҳсулот ва жиҳозлар сақланаркан. Касаначи қиз-жувонлар меҳр билан рангдор қатимларни игна билан матога сингдиришаётир. Ҳол-аҳвол сўрашгач, Руҳсора опа турмуш ўртоғи Облоқул ака билан каштачилар қўлдан чиқарган тайёр маҳсулотларни бир-бир кўрсата бошлади. Қадимий андозалар асосида сайқал берилган, турфа нақшлар туширилган сўзаналардан бир неча тури кўзни қувнатади. Жойнамоз, сандалпўш, қуббадор қилиб тикилган каштали кўйлакларга маҳлиё бўлмасдан кузатишнинг имкони йўқ.

Нақшин чизмаларга бир-бир тушунча бераркан, Руҳсора опа ўйларини қуйидагича баён этади:

— Ўзим асли Пскент (Тошкент вилояти)дан шу томонларга келин бўлиб тушганман. Умр йўлдошим мени яхши тушунадиган инсон. Холам ҳам, онам ҳам чевар бўлганлиги учун шу касбга меҳрим тушган. Қайнонам Моҳитоб ая хонадонига тушган кунимданоқ, ҳудуд ақидасига амал қилиб, каштачиликка астойдил киришиб кетдим. Турмуш ўртоғим билан 5 қиз, 2 ўғилни вояга етказдик, барчасининг шу ҳунарга майли зиёда. Пенсия ёшига етгач, болаликдаги орзуларимни оила аъзоларим билан биргаликда амалга оширишга аҳд қилдик. Турмуш ўртоғим билан матога чиройли, гулдор нақшларни чизиб берамиз. Янги бичимларни ўйлаб топамиз. Касаначилар ва қизларим уларга сайқал беришади.

Ҳар йили республика миқёсида уюштирилаётган анжуманларда кашталаримиз билан қатнашиб, фахрли ўринларни эгаллаяпмиз.

Шотландияда ўтказилган «Асрлар садоси» миллий ҳунармандчилик кўргазмасига таклиф этилишим ҳаётимда туб ўзгаришлар бўлишига олиб келди.

Ўтган йили Ўзбекистон маданияти ва санъати жамғармаси уюштирган танловда биринчи ўринни қўлга киритгач, 15 кунлик Англия сафарида бўлиб қайтдим. Глазго шаҳридаги «Барелло» музейида айнан бизнинг каштачилигимизга ва Бухоро йўрмадўзлигига тегишли сўзаналарни кўриб ҳайратга тушдик. XIX аср каштачилигининг бундай намуналари диёримизнинг олтин мероси саналади. Сафардан бухоролик тадбиркор Зулайҳо Каримова (суратда чапдан биринчи) ва мен (ўнгдан биринчи) янги тушунча, ўзгача орзу-ҳаваслар билан қайтдик. Ҳар гал кўргазмаларга борар эканмиз, ўнлаб маҳсулотларимизни хорижликлар жон-жон деб харид қилишади. Шу кунларда бирор сония ортиқча фурсатимиз йўқ. Бор эътиборни Тошкентда ўтказилажак «Моҳир қўллар» кўргазмали танловига тайёргарликка қаратганмиз.

Ҳунарманд ўзбек аёлининг довруғи дунёга таралаверсин.

Мансур АЛОВУДДИНОВ,
Комила БОЙМУРОДОВА,
«Ishonch» мухбирлари

Ташаббус

Қумқўрғон туман ободонлаштириш бўлими томонидан ҳудуддаги 39 та қабристонда ободончилик ишлари олиб борилмоқда. Қабристонларга қоровуллик қиладиган кишилар ишга олинаяпти.

Ободонлаштириш савобдир

— Қабристонларнинг ҳар бирига 5 тадан қоровул-ишчи олаяпмиз. Туман ҳокимлиги билан келишган ҳолда иш ҳақи белгиладик, — дейди Қумқўрғон туман ободонлаштириш бўлими бошлиғи Бегмат Жумаев. — Улар қоровуллик билан бирга кўкаламзорлаштириш ишларига ҳам масъул. 2009 йилнинг охиригача қабристонларнинг йўлакларини таъмирлаш учун 200 миллион, дарвозалар ўрнатиш учун 5 миллион, девор билан ўраш учун 200 минг сўм ажратилган. Туман ҳокимининг бу ташаббусидан руҳланган «Оқтош» маҳалла фуқаролар йиғинининг «Оқтош» қабристонига бориладиган 1,5 км. йўлга саховатли одамлар томонидан шағал тўшалди. «Чуқурли» маҳалла фуқаролар йиғинидаги «Турсунхон ота» қабристонида ҳам савобталаб инсонлар ободонлаштириш ишларини бошлаб юборишган.

Рустам ДАВЛАТ,
«Ishonch» мухбири

Орамиздаги одамлар

«Жавҳар»нинг

Бўстондаги кўз касалликлари «Жавҳар» тиббий маркази ёнидан деярли ҳар куни ўтаман. Шундай кунлардан бирида оғир кечган жарроҳлик ишларини тамомлаб, бирпас тин олиш учун чиққан Тўлаген билан дийдор кўришдик.

У гап устида шундай деб қолди:

— Президентимизнинг «Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори билан танишганимдан бери ҳаловатим йўқ. Қолаверса, кўпдан буён чўпонлар билан учрашиб, уларга беминнат хизмат кўрсатсам, деган ниятим бор эди.

Мен бу бағри кенг, одамохун йигитни кўпдан бери танийман. Ўтган йили шаҳардаги 61-мактаб ўқувчилари ҳамда «Тошкент» маҳалла фуқаролар йиғини аҳолисини бепул тиббий кўрикдан ўтказиб, кўз касалига чалинганларни марказга йўллаб, муҳтож, кам таъминланган фуқароларни бепул даволаганди...

Ана шу шифокор йигит чекка овулларга чиқиб, аҳолига тиббий хизмат кўрсатишга аҳд қилгани мени-да қувонтириб юборди.

Чуқурқоқ овулига сафар

Чуқурқоқ овули Қизилқумда, Учқудуқ йўли ёнгинасида жойлашган. Бу йилги баҳор ўз сепини ҳатто қум барханларига ҳам аямай ёйди. Яйловлар яшилликдан яшнаб кетди. Йўлни кесиб ўтаётган чўл тошбақаларидан тортиб узоқ-яқинларда ўтлаб юрган туя, қўй-қўзи, қорамоллар, ҳамма-ҳаммаси кинолардагидек чиройли ва кўнгилга яқин..

Туман қишлоқ ва сув хўжалиги бўлимининг чорвачилик бўйича етакчи мутахассиси, Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган чорвадор Тўхтабой Қурбонов кўчма тиббий клиниканинг сифатли ишлашига беминнат ёрдам берди. Тўхтабой ака биздан анча олдин чўпонлар ҳузурига бориб,ташрифимиз ҳақида хабар берганди. Уч соатдан зиёд йўл юриб, бош шифокор Тўлаген Урганчбоев, унинг укаси малакали шифокор Илёс, кўчма клиника ҳайдовчиси Марқабой ва камина қишлоқ врачлик пунктига етиб келдик. Бу ерга одамлар аллақачон тўпланган экан.

Шифокорлар икки хонада иш бошлашди. Мактаб ўқувчилари биринчи бўлиб тиббий кўрикдан ўтди. Бир нечта болага зарурий кўзойнак тақиш тавсия қилинди, улар «Жавҳар» тиббий марказида бепул даволанадиган бўлишди. Шу куни кўз касаллигидан жабр кўраётган одамлар дастлабки муолажани олдилар. Кўз касалликлари ҳақида суҳбат ўтказилди, беморларга маслаҳатлар берилди. Шунингдек, қишлоқ врачлик пунктига бир неча минг сўмлик дори-дармон бепул тарқатилди. Сўнг «Бухон-Мерей» ширкатлар уюшмасига сафар уюштирилди.

Марказ ҳисобидан

«Жавҳар» тиббий кўз касаллиги марказига ўнг кўзи кўрмайдиган Жумагул ажени олиб келишди. Тўлеген унинг кўзини синчиклаб текширгач, оғир тин олди. Аввало, нособлом тишларни олдиришни маслаҳат берди.

— Ўлсам ҳам тишларимни олдирмайман, — туриб олди аже.

Бунинг устига ошқозон касали авж олди. Касалхонада ошқозони операция қилинди. Қарилик, қолаверса, организм ожизлиги ўз ишини кўрсатди. Онахоннинг томир уриши секинлашиб борарди.

Беруний шаҳрида жарроҳлар ошқозонни қайта очишди. Икки бўлак тикилган ип олиб ташланмагани натижасида яралар битмаган экан. Юрак аста-секин маромида ура бошлади. Онахон ўлимдан олиб қолинди. Тажрибали жарроҳлар онахонни оёққа турғизишди.

Маълум бўлишича, у мишмишларга алданиб Янгиариқдан чиққан табибга бораман,

Мулоҳаза учун мавзу

Эрйигит рафиқаси Мукаррам, етти нафар ўғил - қизи билан томорқасида терга тушиб ишлашди. Асалдан ширин қовун-тарвузлар мўл бўлди. Помидор, бодринг ва бошқа сабзавотлар ҳам роса етилди. Ҳусайн, чарос узумларни токлар кўтаролмай қолди.

БОЗОРДАГИ одамлар...

— Бу йил ҳосил зўр, бемалол Анварнинг тўйини ўтказиб олсак бўлади, — деди Мукаррам.

— Албатта, келин тушадиган бўлса, уйни ҳам таъмирлаймиз.

— Тўғри айтасиз, дадаси, ҳосилни ўзимиз сотсак бўларди, йўқса, баракаси учиб кетади.

— Гапинг тўғри, аммо кун бўйи бозорда ўтирсак, томорқада ким ишлайди.

— Ҳа-я, буёғи ҳам бор.

— Қолаверса, далага ҳам чиқиш керак.

— Тўғри, — деб хўрсиниб қўйди Мукаррам.

Танишининг автоуловини юкка тўлдириб, Эрйигит билан ўртанча ўғли Асрор ярим тунда йўлга тушди. Пойтахтдаги улкан бозорлардан бирига етиб келишганда, тонг оқара бошлаганди. Машина қатор турган автоуловлар ёнига келиб тўхтагач, бир тўп оломон ёпирилди. Бир пасда савдо-сотиқ авж олди. Уйлаб ўтиришга, талашиб-тортишишга имкон беришмади. Тушум мўлжалдан паст бўлиб, Эрйигитнинг кўнгли ғаш тортди, бироқ жовдираб турган ўғлига деди:

— Майли, деҳқончилик-да, баракасини берсин. Буларнинг ҳам бола-чақаси бор, бошқа тирикчиликлари бўлмаса...

Ҳа, ўша куни бозор қизигандан қизиди. Эрйигитдан 400 сўмдан сотиб олинган картошкалар 600 - 800 сўмгача кўтарилди. Карамнинг килоси 1,5 минг, бир кило ошқовоқ 2 минг, помидор 500 дан 800 юз сўмгача сотилди. Ваҳоланки, Эрйигит уларни 250 - 300 сўмдан кўтарасига бериб кетганди.

Афсуски, деҳқоннинг қисмати шу. Тонг саҳардан шомга қадар меҳнат қилади. Бироқ «Ўроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир» деганларидек, улар меҳнатининг ҳузурини олибсотарлар кўради.

Уйим деҳқон бозори ёнида. Истайманми, йўқми бу ердаги сир-синоатдан бироз хабардорман. Сираси, бозорда асл деҳқонни кундузи чироқ ёқиб ҳам топиб бўлмайди. Сотувчиларнинг аксарияти неча йилдирки, шу ерда ўтиришади. Кўпчилиги шаҳарда доимий рўйхатдан ҳам ўтмаган, бозор атрофидаги маҳалла хонадонларида ижарада яшашади. Улар орасида «дипломли зиёли»лар ҳам бор.

Бир куни ур-сурнинг устидан чиқиб қолдим. Дўлворгина, қопқора аёл (юз таниш) барзангидек бир эркакнинг ёқасидан олмоқчи бўлар, иккисининг ҳам оғзидан куракда турмайдиган сўзлар қайнар булоқдек отилиб чиқарди. Тумонат одам йиғилган. Маълум бўлишича, барзанги «янги»лардан бўлиб, аёлнинг (у бир-икки кун касал бўлиб ишга чиқолмаган) «отасининг маҳри»га тушган» жойини эгаллаган ва аёл «иш»га чиққанидан сўнг ҳам ўрнидан қўзғалишни истамаган, натижада жанжал келиб чиққан ва муштлашувгача бориб етган. Аёлнинг:

— Ўқитувчи бўлсанг, мактабга бор! Болаларга қамчинингдан қон томиб таълим-тарбия бер! Бари бузилиб кетяпти. Бу ерда нима қилиб юрибсан. Ҳатто, таълим ҳам «макиён»ларга қолди,— деган сўзлари юрагимга ўқдек қадалди.

Таассуфки, аччиқ ҳақиқатни инкор этиш қийин. Озми-кўпми аёл ҳақ. Инчунин, мактабларда ўқитувчиларнинг кўпчилигини аёллар ташкил этади. Боиси сўралса, ойлик пастлигини рўкач қилишади. Ваҳоланки, бугунги кунда ўқитувчи олаётган маош бошқа касбдагиларникидан кам эмас. Пойтахтдаги нуфузли мактаблардан бирида қизларим ўқишган. Дарҳақиқат, ушбу мактабда ҳам жисмоний тарбия ўқитувчисидан бўлак, бирорта эркак йўқ эди.

Беихтиёр ўқувчилик йилларим эсимга тушади. Ўқитувчиларимизнинг аксарияти эркаклар эди. Ўша кезларда педагог обрўси ғоят юксак саналарди. Эшмамат Фармонов, Саттор Алиқулов, Тоғай Қаюмов, Нормурод Жабборовни сира унутиб бўлмайди. Улар ўз касбининг фидойилари, чин маънодаги устоз, салобатли инсонлар бўлиб, бизга мақсад йўлида асло чекинмасликни, ҳаёт курашлардан иборат эканлигини ўргатган эди. Шундайлар ҳозир йўқми, бўлса, улар қаерда ... Бозордагиларчи, улар кимлар?..

Жўравой ирригация институтини битирган, касби инженер-механик. Бир неча йил соҳада ишлаб юрди, косаси оқармади шекилли, ўзини бозорга урди.

— Гулдек касбинг бўлатуриб, олибсотарлик қиласанми,— деди акаси.

— Бозорда бор билимингни унутиб қўясан. Ахир, сени мутахассис қилиб тайёрлагунча, давлатнинг озмунча маблағи кетганми?!

Лекин Жўравой парво қилмади. Пойтахтга келиб «Қўйлиқ» бозоридан сабзавот олиб Миробод, Олой ва бошқа бозорларда сотиб юраверди. Меҳнат дафтарчаси эса жавоннинг бир четида чанг босиб, сарғайиб ётаверди. Орадан йиллар ўтди. Жўравойнинг инженерлиги эсидан ҳам чиқиб кетди. Бироқ ҳаёт қонунлари шафқатсиз, емоқнинг қусмоғи, хато ва жиноятнинг жавоби бор.

Кунларнинг бирида хотини «ёрилди»:

— Иккимиз ҳам олий маълумотли одамлармиз, ўғил - қизимизнинг бўйи етди. Энди бу юришингиз бўлмайди, бирор жойга ишга киринг. Нима, қудаларимга эрим «бозорчи-инженер» дейманми?!

— Тирикчиликнинг айби йўқ.

— Ўлсин, тирикчилик шундай бўлса.

Айниқса, ўғлининг гапи суяк - суягидан ўтиб кетди.

— Дадажон, деди Сардор ўксиниб, — Содиқнинг дадаси солиқчиларнинг каттаси бўпти, Шерзодники эса заводда инженер эмиш. Нега сиз...

Ўша куни уйқуси келмади. Қадрдон ишхонасини эслади. Ишдан кетганида корхона иқтисодий танг ҳолатни бошдан кечираётган, аммо вақт ўтиб ўзини ўнглаб олганди. Пушаймонлик Жўравойнинг ич - этини емирди. Умрининг ўн йилдан кўпини бозорларда ўтказиб юборибди. Вақтида чидаб, корхонанинг оёққа туришида жонбозлик кўрсатганида, шубҳасиз, ҳозир у ерда ўз ўрни, обрў - эътибори бўларди. Афсус...

Муҳиддин Афғонистондаги урушда фаол иштирок этганди. Юридик институтга имтиёзли қабул қилинди. Битиргандан сўнг қишлоғига қайтди (Отаси ўлиб кетганди). Онасининг, ака-укалари ва сингилларининг боши осмон бўлди. Бутун қариндош - уруғларнинг суянган тоғи, ишонган боғи у эди. Дастлаб ишлари юришгандан юришди. Билимдонлиги ва меҳнатсеварлиги боис раҳбариятнинг ишончини қозонди. Ҳовли-жой қурди, рўзғорини ҳам бутлаб олди. Шундай умидбахш кунларнинг бирида «пулдор-лар фарзандлари» йиғиладиган гуруҳига улфат бўлиб қолди. Зиёфат қизигандан қизиди. Сўнг гиёҳванд модда истеъмол қилинди. Муҳиддин ҳали бу нарсани татиб кўрмаганди, «улфатчилик» бошига етди. Табиатан иродаси бўшроқмиди, ишқилиб ўзини ўнглаб ололмади. Психотроп моддага ружу қўйди. Уйидан файз-барака кетди, жамоада обрўйидан айрилди. Замонанинг зайли билан ҳуқуқ дунёсида ҳам туб ўзгаришлар рўй берди. Маъмурий ва жиноят кодекслари ўзгартирилди. Талай янги ҳуқуқий кодекс ва қонунларга ўзгартиришлар киритилди. Талай янги қонунлар қабул қилинди. Муҳиддиннинг «сарху»ши юравериб, замондан ортда қолди.

Ҳаёт эса давом этарди. Рўзғорни тебратиш, бола-чақани боқиш, қолаверса, гиёҳванд моддага ҳам пул зарур. Уйида сотилмаган ёки гаровга қўйилмаган жиҳоз қолмади. Кейинроқ эса ҳовли-жой ҳам қўлдан кетди. Бор маблағи Тошкентдан бир хонали квартира сотиб олишга зўрға етди. Иш эса тополмади, топгани билан барибир эплолмасди ҳам. Начора, тирикликнинг юки ёш ортирилди... Муҳиддин савдога чиқди...

Сираси, бугунги кунда бозорлар бир кечиришнинг бир макон бўлиб қолди. Турли тақдирлар учрашадиган жой. Шу ўринда савол туғилади: Хўш, улар касаба уюшма қамраб олинганми?! Аъзолик бадалларини тўлайдиганми ва бозордагиларнинг ҳақ-ҳуқуқлари кафолатланганми?! Бир бозор бошлиғидан касаба уюшма қўмитаси раисидан шу ҳақда сўраб, жавоб ололмадим. Кўриниб турибдики, у касаба уюшма тизимининг бугунги долзарб вазифаларидан унчалик хабардор ҳам эмас.

Шарофат НОРҚУЛОВА,
«Ishonch» мухбири

Сўраган экансиз...

Бир танишим ер участкаси сифатида ажратилмаган ҳудудда уй қурди. Иморат битиши билан фарзандларидан бирини оиласи билан кўчириб чиқармоқчи эди. Лекин мутасаддилар бу бинони ўзбошимчалик билан қурилган деб ҳисоблашмоқда? Шу тўғрими? Ахир у ер ҳеч кимга тегишли эмасди-ку!

Б. ҚОДИРОВ,
Қашқадарё вилояти

Саволга фуқаролик ишлари бўйича Зарафшон туманлараро судининг судьяси Л.ТОШМУРОДОВ жавоб беради:

— Белгиланган тартибда ажратилган ер участкаларида қурилган ёки ўз-ўзидан давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб уй-жой сифатида шахсларга тегишли бўлади. Фуқаролик кодексининг 212-моддасида ўзбошимчалик билан иморат қуриш ва унинг оқибатлари белгиланган.

Унга кўра, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қурилиш учун ажратилмаган ер участкасида, шунингдек зарур рухсатнома олмасдан ёки архитектура ва қурилиш нормалари ҳамда қоидаларини жиддий бузган ҳолда барпо этилган уй-жой, бошқа бино, иншоот ёки кўчмас мулк ўзбошимчалик билан қурилган иморат ҳисобланади.

Ўзбошимчалик билан иморат қурган шахс унга мулк ҳуқуқини олмайди. У бундай иморатни тасарруф этишга — сотишга, ҳадя этиш, ижарага беришга, иморат юзасидан бошқа битимлар тузишга ҳақли эмас.

Ўзбошимчалик билан иморат қуриш натижасида ҳуқуқлари бузилган шахснинг ёки тегишли давлат органининг даъвоси бўйича бундай иморат суднинг қарорига биноан иморатни қурган шахс томонидан ёки унинг ҳисобидан бузиб ташланиши лозимлиги белгиланган.

Шахс ўзига қарашли бўлмаган ерда ўзбошимчалик билан иморат қурган бўлса, ушбу иморатга нисбатан мулк ҳуқуқи суд томонидан унинг ҳужжатларига мувофиқ эътироф этилиши мумкин.

Иморат қурилган ер участкасининг мулкдори бўлган, унга умрбод мерос сифатида эгалик қилаётган, доимий эгалик қилаётган ва фойдаланаётган шахснинг ҳам ўзбошимчалик билан қурилган иморатга нисбатан мулк ҳуқуқи суд томонидан эътироф этилиши мумкин. Бу ҳолда иморатга нисбатан мулк ҳуқуқи эътироф этилган шахс иморат қурган шахснинг харажатларини суд белгилаган миқдорда қоплайди.

Агар бундай иморатнинг сақлаб қолиниши бошқа шахсларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини бузилишига сабаб бўлса ёхуд фуқароларнинг ҳаёти ва соғлиғига хавф туғдирса, юқорида кўрсатилган шахсларнинг ўзбошимчалик билан қурилган иморатга нисбатан мулк ҳуқуқи эътироф этилиши мумкин эмас.

Ўзбекистонда фуқароларнинг уй-жойга бўлган мулк ҳуқуқини амалга ошириш ва уларнинг қонуний ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш суд тартибида амалга оширилади.

«Шу кунларга етказганига шукур!»

дейди асакалик 84 ёшли уруш ва меҳнат ветерани Нўъмонжон Маматалиев

Нўъмонжон Маматалиев иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси. Отахонни илк бор кўрганимдаёқ ҳали ҳам бардам, тетиклигига ҳавасим келди.

— Тўғриси, ҳозир қайси қисмда хизмат қилганимни биламан-у, аммо номерини ҳеч эслай олмадим, — дея суҳбатни бошлади отахон. — 1925 йили Асака туманининг «Коммунизм» колхозида туғилганман. Урушга бизни 1944 йилда олиб кетишган. Аниқроғи, шу йилдан жангга кирганмиз. Асакадан 40 нафар йигит урушга кетиб, 25 киши қайтиб келдик. Ҳаммамиз бир қисмда хизмат қилганмиз. Уруш даҳшатли нарса. Бир кўчада бирга ўсган йигитлар, оғайниларингизни душман ўқидан қонга беланиб ётганини кўриш ҳар қандай кишининг қалбини ларзага солади.

Урушнинг ёмон бир қоидаси бор: «Сен отмасанг, ўзингни отишади». Австриядаги жангларнинг бирида душман аскари билан дуч келиб қолдим. Ўша воқеа ҳамон кўз олдимда. У жуда эпчил экан. Мен уни ўлдирмай асир олмоқчи бўлиб, оёғига ўқ уздим. У эса мени аяб ўтирмади...

Суҳбатимиз шу ерга келганида отахон кўйлагини кўтариб, чап елкаси остини, яъни юрагининг тепасидаги 8 см. чуқурликдаги чандиқни кўрсатди:

— Мана шу еримга ўқ отди. Худо сақласа, ҳеч гап эмас экан. Ўқ юрагимнинг тепасидан ўтиб кетган. Шу жароҳат туфайли 6 ой контузия бўлиб, госпиталда даволаниб чиқдим. Урушда қанчадан-қанча машаққатлар тортдик...

Урушдан кейинги қийинчиликларни гапириш эса оғир. Қаҳатчилик, қимматчилик халқни жуда эзиб қўйган эди. Шу ўринда аввало, юртбошимиз бошчилигида эришилган озодлик биз каби қарияларга катта қувонч келтирганини айтиб ўтсам. 1996 йилда муборак ҳаж сафарида бўлиш насиб этди. Бу, шубҳасиз, мустақилликнинг шарофати. Аввалги тузумда бу хаёлимизга ҳам келмаган.

Ёшларимизга тилакларим кўп. Мен оддий бир деҳқон сифатида улар кўпроқ илм олишини, адабиёт ва тарихимизни кўпроқ ўқишини истайман. Илоҳо, юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо бўлсин!

Отахон 4 фарзанди, 30 дан ортиқ невара-чеваралари даврасида юртга тинчлик тилаб, дуо қилишдан чарчамайди.

Абдулҳай ЮНУСОВ,
«Ishonch» мухбири

савоб ишлари

деб туриб олган. Ишонган табиби онанинг тинкасини қуритган, холос. Унга кўз оғриғи куну тун азоб берган. Охири Тўлеген олдига боришга рози бўлибди. Унинг 8 та носоғлом тиши бир кунда олиб ташланди.

Тўлеген жарроҳ беморнинг ожиз ўнг кўзига жавоҳир солди. Оғир кечган жарроҳлик амалиёти ўз самарасини берди.

Бир неча кундан сўнг онахоннинг кўзлари равшанлашди, дарддан фориғ бўлди. Ҳалоскор ва она учрашуви ҳаяжонли кечди. Аже Тўлегенга қайта-қайта тикилар, дуо қилиб чарчамасди. «Бовурим, чироғим, халоскорим», дея уни бағрига босарди.

Бизни изловчилар ҳам бор экан

Ҳомийларнинг келишидан узоқ-яқинда яшовчилар ҳам хабар топишганди...

Чуқурқоқ овул фуқаролар йиғини оқсоқоли Жайлов Усеповнинг айтишича, бу гўшада 1211 оила истиқомат қиларкан.

Биз кечагина чўпон Кенгчилик Қувонбоев хонадонида қиз туғилганини эшитдик. Мўътабар уйга бизни энага, Чуқурқоқ врачлик пункти катта ҳамшираси Ойдин Дўстонбоева бошлаб келди.

Ойдин асли тўрткўллик. Ўттиз йилдан буён касбини улуғлаб келади. Турмуш ўртоғи Қуровли Дарменқулов ҳам фелдшер. Бир сафар касал кўргани кетиб, хизмат постида фожиали ҳалок бўлган.

Ойдин бева бўлса-да қийинчиликларни енгиб, уч қиз ва бир ўғилни оқ ювиб, оқ тарадида, одамларга қўшди. Қизи Света ҳозир овулдаги мактаб директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари. Овул одамлари шифокорларни, «Бизни изловчилар ҳам бор экан», деб қувонч билан кутиб олишди.

Келажакка умид

Чуқурқоқда туя чўкди. Қўноқ олган мактаб директори Эрназарнинг ўғли кичик моторчани ишлатиб, хоналарни ёритди. Дил қувонди, суҳбат авжига чиқди.

— Аслимиз Сирдарё бўйларидан, бу ерга кўчиб келганмиз, — дейди мактаб директори. —Шу овулда униб-ўсиб, ўзлигимни англаганман. Бу саҳрода яшашдан не мақсад, дерсиз...

Аввало, чорвачилик ота машғулот, кўпларнинг ота-онаси шу ерга қўйилган, келажакка ишонч билан боқамиз. Овулимиз ёнгинасидан жанубий Қорақалпоқ канали ўтган. Султон Увайс тоғи кареридан Навоий кон-металлургия комбинатига хомашё ташиб келтирмоқда. Устюртда кенг кўламда иш олиб борилаяпти. Ёнгинамизда сунъий пайдо бўлган кўлда Учқудуқдан ёз ойларида юзлаб сайёҳлар келиб дам олади. Одамларимиз «Иккинчи Швейцария — бизда» дейишади.

Чорвадор бўлиб ота-боболаримиз ҳеч кам бўлмаган. Қўшни Тахтакўпир туманида қуёш батареялари ёрдамида электр энергияси ишлаб турибди. Яқинда бизда ҳам йўлга қўйилади.

Биз билан ҳамнафас яшаётган элдошларимиз 449 минг кв.километрлик чўл яйловларида 25065 қўй-эчкиларни 7660 она қўй-эчки, 846 йилқи, 534 туя боқиб, Бухан-мерей ширкатининг июн шарафини сақлаб қолишга интилаяпти. Илғор чўпон, отбоқар, туябоқарлар халқимиз дастурхонини чорвачилик маҳсулотлари билан тўлдиришда жонбозлик кўрсатишмоқда.

Биз Ерназар ва унинг овулдошларининг келажакка умидвор кўзларида олам-олам маъно уқдик. Кўнглимиз янада равшан тортди.

Жангабой ЖАЙЖОНОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Элликқалъа тумани

I. «Respublika Mulk-Auksioni» ДК 2009 йил 20 июл соат 15.00 да бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибидаги очиқ аукцион савдосига автотранспорт воситаси қўйилади:

Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Зебунисо кўчаси, 1-уйда жойлашган Қибрай тумани ҳокимлиги қошида хўжалик ҳисобидаги «Хусусийлаштириш» бўлимига қарашли 1999 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 11 AN 722, двигател рақами 116517, кузов рақами ULV 3S11BBXA047887, шасси рақамисиз ва ранги ҳаворанг (синий) бўлган «Тико» русумли таъмирталаб автотранспорт воситаси.

Бошланғич баҳоси 2 000 000 сўм.

АУКЦИОН савдоси Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 55-уйда жойлашган Давлат мулки қўмитаси биносининг чап қанотидаги савдолар залида бўлиб ўтади. Ушбу кунда сотилмай қолган автотранспорт воситасининг такрорий аукцион савдоси 2009 йил 27 июл 3, 10 август кунлари соат 15.00 да бўлиб ўтади.

Аукцион савдосида иштирок этиш учун «Закалат пули тўғрисидаги келишув»ни имзолаб, объект бошланғич баҳосининг 15 (ўн беш) фоиздан кам бўлмаган миқдорда «Respublika Mulk-Auksioni» ДКнинг ХОАТБ «InfinBANK» МФО-01041, СТИР-206761326, 20210000804537599001 ҳисоб рақамига закалат пулини тўлаган талабгорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 3 (уч) соат олдин соат 12.00да тўхтатилади.

Қўшимча маълумотни қуйидаги манзилдан олишингиз мумкин: 100003, Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳ кўчаси, 55-уй, Давлат мулки қўмитаси биносининг 1-қавати чап қанотидаги савдолар ўтказиш зали. Телефон: 239-83-82. Факс: 150-34-46 Email: info@mulk.uz, www.mulk.uz.

II. «Respublika Mulk-Auksioni» ДК Фарғона вилоят филиалининг 2009 йил 21 июл соат 10.00 да бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибидаги очиқ аукцион савдосига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Бувайда тумани, Бувайда қишлоғида жойлашган «Бувайда—Янгиқўрғон пилла» МЧЖ 100 фоиз давлат улуши. Корхона пилла қабул қилишга ихтисослашган бўлиб, 1976 йилда қурилган. Бино умумий ер майдони 4466,35 кв.метр. Қуйидаги бино ва иншоотлардан иборат: пилла қабул қилиш пункти (литер 0001-0004), навес, лаборатория, қоровулхона, айвон, ҳовуз, девор, сув минораси, резервуар.

Бошланғич баҳоси: 210 823 000 сўм.

2. Фарғона вилояти Сўх тумани, Сўх қишлоғида жойлашган туман тиббиёт бирлашмаси балансидаги 1997 йилда и\ч, давлат рақами 15 АВ 358 бўлган «Дамас» русумли автотранспорт воситаси.

Бошланғич баҳоси: 4 065 186 сўм.

Аукцион савдолари Фарғона шаҳри, Ал-Фарғоний кўчаси 43-уйда жойлашган Фарғона вилоят «Матлуботсавдо» АК биносининг 1-қават 48-хонасида бўлиб ўтади.

Ушбу кундаги савдода сотилмай қолган объектларнинг такрорий аукцион савдолари 2009 йил 28 июл, 5, 13 август кунлари соат 10.00 да ўтказилади.

Аукцион савдосида иштирок этиш учун «Закалат пули тўғрисидаги келишув»ни имзолаб объект бошланғич баҳосининг 15 (ўн беш) фоизидан кам бўлмаган миқдорда "Respublika Mulk-Auksioni" ДК Фарғона вилоят филиалининг «Халқ банки» Фарғона вилоят амалиёт бўлимининг МФО: 00497, ИНН: 206761326, 20210000004537599011 ҳисоб рақамига закалат пулини тўлаган талабгорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 3 (уч) соат олдин тўхтатилади.

Қўшимча маълумотларни қуйидаги манзилдан олишингиз мумкин: 150100, Фарғона шаҳри, Ал-Фарғоний кўчаси 43-уй, Фарғона вилоят «Матлуботсавдо» АК биноси, 1-қават 48-50-хона, Тел\факс (8373) 229-70-20.Email: info@mulk.uz.

Аукцион савдоларида қатнашишни истаган шахслар қуйидаги ҳужжатларни 2 нусхада топширишлари шарт:

Аукцион савдосида қатнашиш учун юридик шахслардан давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат илова қилинган ҳолда.

Жисмоний шахслардан паспорт нусхаси, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат нусхаси илова қилинган ҳолда.

Закалат пули тўланганлиги ҳақида тўлов ҳужжати.

Ўтказилган Аукцион савдоси ғолиблари савдо натижалари тўғрисидаги баённома имзоланган кундан бошлаб 20 кун муддат ичида сотувчи билан давлат активи олди-сотди шартномасини имзолаши керак.

Миллий қўғирчоқлар – фахримиз

Пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ»да ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш фонди, «Микрокредитбанк» ва «Халқ банки» ҳамкорлигида бўлиб ўтган «Замонавий ўзбек қишлоқ аёли» танлови ҳамда фермер аёллар эришган ютуқлар кўргазмасида қатнашганимда ўзимни худди санъат саройида юргандек ҳис қилдим. Чунки у ерда тандирдан янги узилган нон дейсизми, аёллар ҳуснига ҳусн қўшувчи бежирим либосларми, бешикдан тортиб қуроқ ёстиқларгача учратишингиз мумкин.

Айниқса, миллий матодан тикилган қўғирчоқларни кўрганда, ҳайратимни яширолмадим.

— Бунинг исми — Шаҳлохон!

Қулоққа ёқимли эшитиладиган исмни эшитиб, овоз келган томонга ўгирилдим.

— Қайси вилоятдан келдингиз, опа?

— Жўраева Мансура бўламан, бу киши эса Мамадалиева Муҳаббатхон. Бирга фаолият олиб борамиз, – дея ўзларини таништирди суҳбатдошимиз. — Андижон вилояти Асака шаҳридан келиб шу тадбирда қатнашаяпмиз. «Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғини раисиман. Бошида аёлларни иш билан таъминлаш учун нима иш қилсам экан, деб ўйладим. Сўнг «Асакалик Латифжон ҳожи» кўп тармоқли деҳқон хўжалигига асос солдик. Биз тикувчилик, боғдорчилик ва чорвачилик йўналишларида фаолият кўрсатамиз. 41 сотих ерда 236 туп гилос, 100 тупдан олма ва шафтоли билан боғдорчиликни бошлагандик. Дарахтларимиз ҳосилга кирганига икки йил бўлди. Аввалига тадбиркорликни тўққиз киши билан бошлагандик. Турмуш ўртоғим Салоҳиддин Фахриддиновнинг қўллаб-қувватлаши билан уч йилда уларнинг сони олтмиш олти нафарга етди. 2008 йили «Ёш оилаларни энг кўп ижтимоий қўллаб-қувватлаган раис» номинацияси бўйича республикада 1-ўринга сазовор бўлдим. Маҳалламизда 5172 киши яшайди. Шундан ўн тўрт эркак ва олтмиш олти чевар аёлни иш билан таъминладим. Маҳалламизда бирорта бекорчи одамни тополмайсиз.

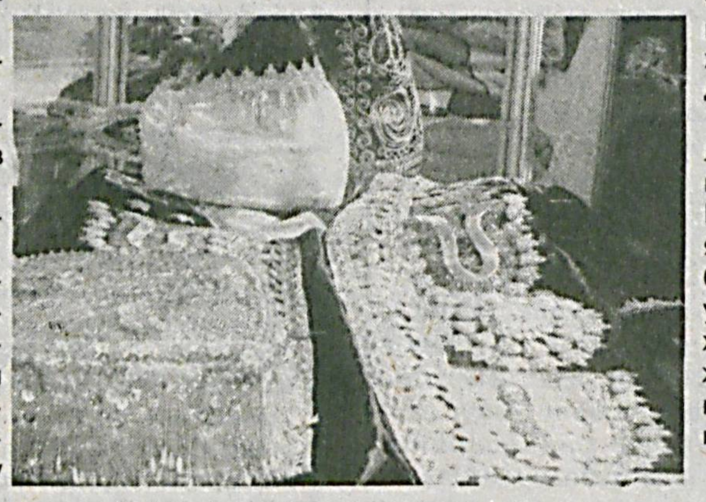

— Мана бу ажойиб қўғирчоқларни қайси қўлигул қиз ясаган экан-а? — дедим ҳаваслaниб. Хаёлим ҳамон қўғирчоқлардаги сезган опа энди улар ҳақида гапира бошлади:

— Қўшимча йўналиш сифатида миллий қўғирчоқлар ясаяпмиз. Қизларимиз қўғирчоқ ясашни беш ой кунт билан ўргандилар, бу уларнинг биринчи иши ҳисобланади. Андижонда қизлар шундай қўғирчоқларни ўйнаб катта бўладилар.

6-7-синф қизлари учун тикувчиликни ўрганиш бир оз қийинроқ кечади. Қўғирчоқлар ясаш эса қизиқарли бўлгани учун уларнинг хотирасида тез қолади. Қўғирчоқлар қиз болани сабр-қаноатга, нозик дидли бўлишга ўргатади. Битта қўғирчоқ икки кунда битади. Биз уларни қизларимизнинг исми билан атаймиз. Шаҳло, Лола, Нигорахон, Ҳакима... Келин-куёв қўғирчоқларимиз ҳам бор.

Мана бу қуроқларга қаранг.

Илгари қизларимизнинг сепида қуроқ кўрпа ва ёстиқлар кўп бўларди. Аслида буям бир қадрият ҳисобланади. Қуроқ шунчаки тикилмайди. Биринчидан, қийқимлар увол қилинмайди, иккинчидан, бир хил оилаларда кетма-кет ўғил ёки қиз туғилса, қуроқ тикилади. Биз шунга ўхшаш қадриятларимиз билан фарзандларимизни таништириб борсаккина, бирор натижага эришишимиз мумкин. Келгусида тикув цехи очмоқчиман. Яхши ният барибир яхши-да...

Яхшиликни кўнглига жойлаган бу аёлларга омад тиладим.

Назира БОЙМУРОДОВА

Касаба уюшма тадбири

Спортнинг ўрни муҳим

Тармоғимизда 55 мингдан зиёд касаба уюшма аъзоси бўлиб, аҳоли бандлигига кўмаклашиш, меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя қилиш, ходимлар ва уларнинг оила аъзолари саломатлигини яхшилаш билан бир қаторда жисмоний тарбияни ривожлантиришга, айниқса, ёшларнинг бўш вақтларини сермазмун ташкил этиш, спортнинг оммавийлигини оширишга жиддий эътибор берилмоқда.

Яқинда Қибрай туманида ташкил этилган шахмат бўйича мусобақа марҳум устоз ва мураббий Тоҳиржон Абдуқодиров хотирасига бағишланди. Унда Чирчиқ, Қибрай, Бўстонлиқ, Паркент туманлари билан бир қаторда шаҳримизнинг Мирзо Улуғбек, Шайхонтоҳур, Миробод, Чилонзор, Учтепа туманларидан шахмат ихлосмандлари қатнашди.

30 ёшгача бўлган иштирокчилар орасида қибрайлик Иззатилла Султонов биринчи, тошкентлик Роман Голубев иккинчи ва қибрайлик Сирожиддин Бўронов учинчи ўрин соҳиби бўлди.

30 ёшдан юқори бўлган иштирокчилар ўртасида эса қибрайлик Абдумалик Рустамов, Зокиржон Шукуров ва Ризамат Муродов ғолибликни қўлга киритди.

Ғолиблар қимматбаҳо совға, диплом ва фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди.

Бахтиёр ДЎСТХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳар савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касаба уюшмаси кенгашининг ташкилий ишлар бўлими мудири

Спартакиада

Матонатли ёшлар

Ўзбекистон Миллий паралимпия ассоциацияси томонидан Бухоро шаҳрида имконияти чекланган болалар ўртасида ўтказилган республика спартакиадасида қашқадарёликлар фаол иштирок этди.

Спортнинг енгил атлетика ва дзю-до бўйича ғолибликни эгаллаган кўзи ожиз болалар махсус мактаб-интернати ўқувчилари Машҳура Тўлаева ва Абдуғани Алмуродов 2012 йилда Лондонда бўладиган паралимпия ўйинларида юртимиз шарафи учун курашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Мазкур мактабда таълим олаётган Жаҳонгир Маматов дзюдо кураши, енгил атлетика бўйича Адҳам Рустамов, вилоят карсоқовлар мактабидан Дилшода Каримова ва Ҳасан Умаров стол тенниси баҳсларида ғолиб бўлишди.

Ёшларга вилоят ҳокимлиги ва «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармасининг мукофотлари ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Тўртта олтин медал

Қашқадарё вилоятининг Нишон туманида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилаяпти. Айниқса, Нуристон қўрғонида жойлашган 1-ДАН қора белбоғ соҳиби Ҳамза Қўйлиев раҳбарлик қилаётган каратэчиларнинг эришаётган ютуқлари мақтовга лойиқ. Айни пайтда, японларнинг киокушинкайкан спорт тури билан шуғулланувчилар сони воҳа бўйича 500 нафарга етди.

Ҳамза аканинг шогирдлари Қозоғистон Республикасининг Тараз шаҳрида МДҲ мамлакатлари ёшлари ўртасида ўтказилган халқаро турнирда муваффақият қозонишди.

Россия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон республикаларида 600 дан зиёд ўғил-қизлар қатнашган муросасиз баҳсларда нишонлик ёшлар муносиб қатнашди. Санжар Қўйлиев, Беҳруз Саъдиев, Жавлонбек Сатторов ва Шаҳзод Жўрақулов рақибларини енгиб, олтин медаллар соҳиби бўлди.

— Каратэчиларимизни моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаган туман ҳокимлиги, ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг туман филиали ва тадбиркор Илҳом Холиёровдан бениҳоя миннатдормиз, — дейди вилоят киокушинкайкан каратэ федерацияси президенти Ҳ.Қўйлиев.

Ўз мухбиримиз

Бухорога келган ҳар инсон «Етти пир» зиёратига ошиқади. Хожагон-нақшбандия силсиласининг улуғлари бўлмиш Саййид Амир Кулол ва Баҳоуддин Нақшбанд мажмуаларининг қайтадан обод қилиниши, меҳр-мурувват, рўшнолик ва хотиржамлик нафаси уфуриб турган обод зиёратгоҳга айлантирилиши нафақат бухороликлар, балки бутун халқимиз учун қувончли воқеа бўлди. Буни мазкур қадамжоларга ташриф буюрадиган минглаб зиёратчилар юзидан яққол англаш мумкин.

Улуғ зотларга эҳтиром

Арк қўрғони устидан шаҳар манзараси бутун мўъжизаси билан намоён бўлади. Баёнқулихон, Сайфиддин Бохарзий, Абдуллахон, Модарихон, Чашмаи Аюб ва машҳур Исмоил Сомоний, Кўкалдош, Нодир девонбеги мадрасалари, Девонбеги хонақоси, Тоқи саррофон, Тоқи телпакфурушон, Тими Абдуллахон, Тоқи заргарон гумбазлари... Бу рўйхатни узоқ давом эттириш мумкин. Булар босқинчи Искандар, Чингизхон, Жўжилардан, шўроларнинг шафқатсиз талон-тарожларидан бизгача етиб келган тарихимизнинг гултожлари.

Энг қадимги қабристон бўлмиш «Гулобод» мозори ўрнида қад кўтарган «Даҳмаи беҳиштиён» мақбараси улуғ аждодларга бўлган чексиз эҳтиромнинг яна бир намунасидир. VII-асрдан бошлаб то 1950-йилларгача «Жаннатийлар қабристони», «Мозори омонатдастгирон» номлари билан юритилган бу хилхонада Бухоронинг буюк алломалари, мутасаввуфлар ва авлиёлар дафн этилган. «Чор Бакр»дан иккитаси — Абу Бакр Фазл, Абу Бакр Тархонларнинг муборак қабрлари шу ерда бўлган. Тарихий манбаларга суяниб иш кўрган меъморларимиз Абу Исҳоқ Калободий, Мустамлий Бухорий, Шористоний, Аҳмад Дониш ва бошқа кўплаб қомусий алломаларимизнинг шу ерда дафн этилганлигини аниқлашди. Мақбара ичида ўрнатилган мармар лавҳга уларнинг азиз номлари битилди. Бухорои шарифнинг янада чирой очиб бораётгани ифтихор туйғуларини жўштиради.

Тошпўлат АҲМАД,
Шодмон СУЛАЙМОН,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзолари

Гўзал бекаларга

Соч аёлнинг ҳуснига ҳусн қўшади. «Сочининг савдоси тушди...», — деб ғазал битганди Бобур. Адабиётда ёр сочини шеърга солмаган шоир йўқ ҳисоби. Аммо шоирларга илҳом берган, дилраболар ҳуснини жилвалантирган сочни парваришлашнинг ҳам ўз қонун-қоидалари бор. Мутахассисларнинг эътироф этишича, соч парваришининг ўнта олтин қоидасига амал қилганлар ҳамиша вафо салтанатининг гўзал маликаси бўлиб қоладилар.

«Соч эмас бу – шаршара...»

1. Калта ва ўртача узунликдаги (елкага тушадиган) сочни илдизидан, узун сочни эса учидан бошлаб аста-секин тараш керак.

2. Бошни ювишдан аввал ҳамиша сочни яхшилаб тараш тавсия этилади.

3. Соч ювганда шампун билан бирга махсус малҳамлар (балзам)дан фойдаланилса, толаси майинлашиб, жилоланади. Сочнинг турига қараб малҳам танлашни унутманг.

4. Соч малҳамини илдизига суртманг. Бунда сочингиз ёғланиб кетиши мумкин!

5. Сочни қайнаган юмшоқ сувда ювиш лозим. Бунинг имкони бўлмаса, оддий сувга бир оз ичимлик содаси қўшинг.

6. Сочни ҳаддан ташқари иссиқ сувда ювиш унинг касалланишига сабаб бўлади. Сувнинг ҳарорати 40 даража бўлиши мақсадга мувофиқ. Бундай сув терининг ёғ қаватини эритиб, сочнинг кирини ювиб туширади. Яхши ювилган бошда қон айланиши яхшиланади. Соч қанча ёғли бўлса, сув ҳарорати шунча паст бўлиши керак.

7. Сочларингизни камида икки марта совунлаб ювинг. Шундан сўнг шампун билан ювилса, соч илдизи мустаҳкамланади.

8. Сочни фен билан қуритманг. Иссиқ ҳаво толаларни мўрт қилади. Зарурат туғилгандагина фендан фойдаланиш, уни сочдан узоқроқ масофада тутиш керак.

9. Турмаклаш учун турли воситаларни ишлатадиган аёллар ҳар куни сочларини ювиши лозим. Бундай кимёвий воситалар сочнинг касалланишига сабаб бўлиши мумкин.

10. Қуруқ ва бўялган сочни ювишдан олдин унга ўсимлик мойи суртиб, 10 дақиқа бор бўйича уқалаш керак.

Ҳайвонот олами

Тулки, қундуз ва жайра ер юзида кенг тарқалган бўлиб, асосан гўшт билан озиқланади. Улар гўштни майдалашга мосланган ўткир тишлар ҳамда яхши ривожланган оёқ ва панжаларга эга. Иштаҳаси чегара билмайди. Пайкалдаги тарвуз ва қовун, ерга тўкилган олма, олча, ўрик ва нокни ҳам хуш кўради. Улар мўйналари учун овланади.

Тулки, қундуз, жайра...

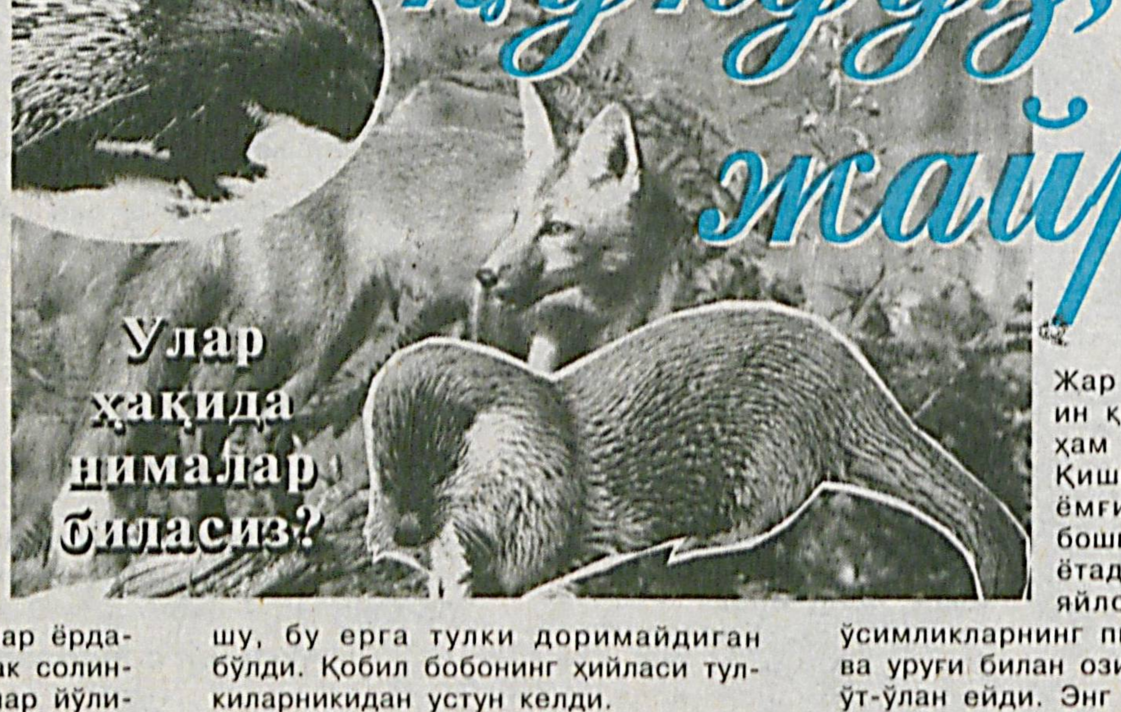

* * *

Тулкининг танаси сарғиш-малла тусда бўлиб, думининг пастки томони ва учи оқ бўлади. Баъзан тоғда кўкиш ва қизғиш тулкилар ҳам учраб туради. Улар асосан тунда дала кезади. Қиш ойларида кундузи ҳам фаол бўлади. Жайра, юмронқозиқ, қўшоёқ, сичқонлар унинг асосий озуқаси ҳисобланади. Каклик, тўрғай ва шу каби қушларни тутиб ейди. Баъзан қишлоқ оралаб товуқларга ҳам ҳамла қилиб туради.

Қобил бобонинг ҳовлиси баланд тоққа туташ бўлиб, боғида турли мевали дарахтлар ҳосилга кирган палла эди. Тулкилар боққа тез-тез келиб, пишган узум, ерга тўкилган олма, нок, олча ва ўрикларни паққос туширишади. Бундан ғазабланган бобо милтиғи ва този ити йўқлигидан афсусланарди. Уларнинг йўлига қопқон қўйиб кўрди. Лекин айёр махлуқлар уни четлаб, эски одатини канда қилишмасди.

Кунларнинг бирида Қобил бобо боғ яқинидаги тепаликдан жой танлаб, ҳафсала билан шох-шаббалар ёрдамида чайла тиклади ва хўрак солинган бир неча кадини тулкилар йўлига қўйди.

Сокин тун. Тўлин ой секин кўтарилиб, атрофга ёғдусини сочар, сой бўйида анҳорнинг шарқираб оқишигина сукунатни бузиб турарди. Тун яримлаганда боғда секин ҳаракталанаётган бир неча қора шарпа кўзга ташланиб қолди. Қобил бобо чайла ичида тик турган кўйи бутун вужуди қулоққа айланди. Тунги «меҳмонлар»нинг узун думини ерга судраб, нафис юришидан тулки эканлигини билиш қийин эмасди.

Махлуқлар хўрак ҳидини олиб, олдинма-кейин кадилардан бошларини чиқаза олмай, ҳар томонга сапчий бошлади. Бу вақтда тонг ҳам ёришиб, қишлоқ одамлари келиб қолди ва улар осонликча қўлга олинди. Шу-шу, бу ерга тулки доримайдиган бўлди. Қобил бобонинг ҳийласи тулкиларникидан устун келди.

* * *

Баҳор кечаларининг бирида Рустам амаки ғор томондан бир қанча шарпанинг экинзорга яқинлашаётганини пайқаб қолди. Улар тошдан-тошга ўтганида шиқир-шиқир овоз чиқаришар, оқ-қора ва узун ниначалари ялтираб турарди. Тўрткўз ити уларни қувишга тушди. Безовталанган шарпалар жарликка яқинлашгач, бирдан ниналарини тик қилиб тўхтаб қолишди. Овчига уларнинг жайра эканлиги маълум эди. Жайралар ғалати ҳимояланиш усулини қўллаб орқага чекинишди. Шунда шамолдек елиб келаётган Тўрткўз ўзини тўхтатолмай уларнинг нинасига урилиб, тумшуғидан жароҳатланди ва тўхтаб қолди. Жайралар жарликка яширинишга тараддудланганида атрофни ларзага келтирувчи гумбурлаган садо янгради. Кушандаларнинг бирин-кетин қулаши Рустам овчининг нақадар моҳирлигини кўрсатиб турарди.

Жайралар майда сут эмизувчилардан бўлиб, асосан ўсимликлар билан озиқланади. Тишлари исканадек ўткир. Жағлари мустаҳкам. Югуриш, сакраш, ўрмалаб чиқиш ва ер кавлашга ҳам яхши мослашган бўлади.

Жар ва тепаликларга ин қуради, ғорлардан ҳам паноҳ топишади. Қишнинг қор ва ёмғирли кунлари бошпанасидан чиқмай ётади. Тунда дала ва яйлов кезиб, ёввойи ўсимликларнинг пиёзи, илдизпояси ва уруғи билан озиқланади. Баҳорда ўт-ўлан ейди. Энг ачинарлиси, улар экинларга жиддий зарар етказади. Ёз ва кузда ҳосилга кирган полиз экинлари, қовун-тарвуз палакларини пайҳон қилиб ташлайди. Ёш мевали дарахтларнинг пўстлоғи ва илдизини ҳам ғажийди. Ер остидаги ўсимлик илдизларини топишда узун тирноқлари иш беради. Улар серпушт бўлганидан ҳар гал олтитагача болалайди. Жайралар асосан гўшти ва ёғи учун овланади.

* * *

Ёркин кўринишдаги қундузлар тунги жонивор ҳисобланиб, кун ботиши билан фаоллашади. Озуқа илинжида сувга шўнғиб яхши суза олади. Ов қилиш уларни толиқтирганда ҳам чаққон ҳаракатланади. Бармоқлари сузгич парда билан бир-бирига қўшилган, икки ёни ва думи ялтироқ оч қўнғир тусда бўлади. Қуёш тафтида бир оз исиниб, тараниб олгач, уларнинг момиқ мўйналари янада товланиб кетади. Мўйналаридан қимматбаҳо ёқа ва телпаклар тикилади.

Қундузлар сувдаги майда балиқ, бақа, моллюска ва ҳашоратлар билан озиқланади. Баъзан ўсимликларни ҳам ейди. Жамоа бўлиб балиқларни бир томонга ҳайдаб, кейин пистирмада тутиб олишади. Оила ҳамжиҳатлиги муваффақият гаровидир.

Улар дарё ва кўл бўйларидан тирноқлари билан ин қазиб, моҳир қурувчи эканликларини намоён этишади. Инлари сув дамидан баландда жойлашган бўлиб, бир неча бўлмадан иборат. Ичкарига кириш йўли сув тагида бўлганлигидан бехатар яшайди. Шунингдек, уяларини тез-тез янгилаб туришни хуш кўришади. Гоҳо тошлар орасига ҳам ин қуришади. Қундузлар серпушт бўлганлиги учун тез кўпаяди. Бу эса уларнинг яшовчанлигидан далолат. Баъзан болаларини бошқаларникидан ажрата олмай кўп овора бўлишади.

Бир куни саккиз яшар Комил бобосига эргашиб дарё ёқасида бир-бирларининг пинжига кириб олган қундуз болаларини пайқаб қолди. Туғилганига бир ҳафта ҳам бўлмаган жониворларнинг кўзлари юмуқ ва ночор ҳолда эди. Баданларига лой чапланган, мадорсизликдан ўринларидан тура олмасди. Афтидан ҳимоя ва ёрдамга муҳтож кўринарди. Болада уларни овчилардан асраш, парваришлаш истаги пайдо бўлди. Бобоси бунга бажонидил розилик берди.

Тез орада ҳовли ўртасида ҳовузча барпо этилиб, мурғак жониворларнинг ҳаёт тарзи ва ривожланиши учун шароит яратилди.

Табиатни севган, уни асраб-авайлаган ёшлар қалбида она юртга бўлган меҳр ҳисси янада жўш уриши аниқ.

Абдулла САИДОВ

O.K.U.F. F.T.U.U.

Muassis:
O`zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi

Bosh muharrir:
Abduxoliq Abdurazzoqov

Tahrir hay`ati:
Alla DOLJENKOVA, Anvar YUNUSOV, Dovud MADIYEV (Bosh muharrir o`rinbosari), Jahongir SHAROFBOYEV (Mas`ul kotib), Ma`mura ADILOVA, Mirzohid SODIQOV, Normamat AIIAYOROV, Nosirxon AKBAROV, Oysuluv NAFASOVA, Pirimqul QODIROV, Sog`indiq NIYETULLAYEV, Shamsi ESONBOYEV

Bo`limlar:
Kasaba uyushmalari hayoti 256-87-63
Huquq va xalqaro hayot 256-87-73
Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat 256-87-74
Milliy-ma`naviy qadriyatlar va sport 256-82-79
Xatlar va muxbirlar bilan ishlash 256-85-43
Reklama va e`lonlar 256-03-90

Manzilimiz:
100165, Toshkent shahri, «Buxoro» ko`chasi, 24-uy
E-mail: mail@ishonch.uz

Nashr ko`rsatkichi: 133

Navbatchi muharrir: O.Rustamova
Navbatchi: A. Abdullayev
Musahhih: S.Shodiyeva

Gazeta «Ishonch»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi: H.Abdujalilov

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: «Buyuk Turon» ko`chasi, 41-uy.

O`zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0116-raqam bilan ro`yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda.

«Ishonch»dan olingan ma`lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko`rsatilishi shart. Mualliflar fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

(h) - Tijorat materiallari

Босишга топшириш вақти - 21.00. Топширилди -21.20

Буюртма Г — 557

18263 nusxada bosildi

ISSN 2010-5002